

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/40/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120208558
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120208558.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu I. O., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v V., na ul. P. č. 8, právne zastúpeného X.. Gabrielou Borovskou, advokátkou so sídlom v Michalovciach, na ul. Kpt. Nálepku č. 20, proti žalovanej X. O., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v V., na ul. S. č. XX, právne zastúpenej JUDr. Ľubou Berezňaninovou, PhD., advokátkou so sídlom v Prešove, na ul. Hlavnej č. 45, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 26.05.2021 č.k. 20C 52/2020-80, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom z veci patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu byt č. 9, nachádzajúci sa na 4. poschodí bytového domu, súpisné č. XXXX, postavený na parcele č. XXXXX so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom, spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 73/2190 na pozemku s parcelným číslom XXXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 368 m², zapísané na LV č. XXXXX a LV č. XXXXX v zostatkovej hodnote 80.000 eur. Žalobcu zaviazal vyplatiť žalovanej na finančné vyrovnanie sumu 25.352,19 eur v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Ďalej vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Zo zhodných výpovedí strán sporu bolo preukázané, že žalobca a žalovaná počas trvania manželstva nadobudli do BSM nehnuteľné veci uvedené vo výrokovvej časti rozsudku. Strany sa pôvodne zhodli na zostatkovej hodnote nehnuteľností vo výške 58.000 eur. Na pojednávaní dňa 26.04.2021 bola táto zostatková hodnota ustálená na sumu 80.000 eur. Pôvodne strany sporu navrhli prikázať nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovanej, avšak v priebehu súdneho konania žalobca zmenil stanovisko, keď navrhol prikázať nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva z dôvodu, že žalovaná nepredložila žiaden dôkaz o schopnosti vyplatiť žalobcu z BSM, naopak žalobca takýto dôkaz predložil.

3. Ďalšou nespornou skutočnosťou medzi stranami sporu je existencia motorového vozidla značky R. Q., rok výroby XXXX, kde sa strany dohodli na zostatkovej hodnote vozidla vo výške 5.000 eur. Ku dňu vyhlásenia rozhodnutia motorové vozidlo neexistuje, keďže došlo k havárii a žalobca ho predal na súčiastky.

4. Existencia pasív BSM formou čerpania hypotekárneho úveru z V. W. a.s. na základe zmluvy z 01.05.2006 bolo tiež nesporným tvrdením žalobcu a žalovanej. Z listu zo dňa 09.08.2018 pritom vyplynulo, že tento úver bol úplne vyplatený.

5. Z predloženej kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva zo dňa 27.09.2010 vyplynulo, že žalobca predal byt č. 1, na prízemí bytového domu súpisné č. XXXX spolu s príslušenstvom, spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastníckym podielom na pozemku za kúpnu cenu 37.200 eur.

6. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. z 15.10.2007 bol žalobcovi poskytnutý príspevok na kúpu osobného motorového vozidla v sume 250.000,- Sk (8.298 eur) ako občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím.

7. Podľa ust. § 150 Občianskeho zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

8. Predmetom konania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva je rozdelenie spoločného majetku, vecí strán, ktoré nadobudli počas trvania manželstva a vyporiadanie aj spoločných dlhov strán v zmysle zásad podľa ust. § 150 Občianskeho zákonníka. Majetkom sa rozumie súhrn majetkových hodnôt, t.j. vecí, pohľadávok, iných práv a hodnôt oceníteľných peniazmi. Zdrojom bezpodielového spoluvlastníctva sú všetky príjmy oboch manželov, nech už je ich právny pôvod akýkoľvek. Do bezpodielového spoluvlastníctva nepatria veci získané dedičstvom alebo darom a ďalšie veci špecifikované v ustanovení § 143 Občianskeho zákonníka. Pri vyporiadaní sa v zásade vychádza z princípu parity, teda rovnosti podielov oboch manželov na spoločnom majetku. Každý z manželov má právo žiadať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok.

9. V zmysle pôvodných návrhov mal byť byt prikázaný žalovanej. V súdnej praxi sa uplatňuje zásada, aby pokiaľ je to možné, najmä so zreteľom na dobu, ktorá uplynula od rozvodu manželstva, či na oddelené bývanie manželov, boli veci prikázané tomu z manželov, ktorý mal veci naposledy v držaní a u ktorého došlo k ich amortizácii. Pôvodne bol byt prikázaný do výlučného vlastníctva žalobcu. V zrušujúcom uznesení odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vyrovnáť sa s otázkou potrieb maloletého dieťaťa strán sporu, s otázkou, ako sa každý z manželov staral o rodinu a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a tiež aj s otázkou starostlivosti o maloleté dieťa strán sporu a obstarávania spoločnej domácnosti. Po vykonanom dokazovaní bol byt prikázaný do výlučného vlastníctva žalobcu. Pri rozhodovaní sa vychádzalo zo stavu ku dňu vyporiadania, kedy žalovaná býva s maloletou dcérou v meste V., cca 300 km vzdialenom od V.. Maloleté dieťa tam navštevuje základnú školu a žalovaná pracuje. Nie je preto v záujme maloletého dieťaťa, aby bol byt prikázaný do výlučného vlastníctva žalovanej. Žalovaná síce vo vyjadrení uviedla, že je pripravená sa vrátiť späť s dcérou do V., avšak len ak si tu nájde zamestnanie. Nie je teda isté, či žalovaná bude predmetný byt užívať, pričom je potrebné poukázať aj na jej vyjadrenie urobené prostredníctvom právnej zástupkyne, že by tento byt predala. Pokiaľ ide o starostlivosť o spoločnú domácnosť, tak žalobca nepoprel, že žalovaná sa starala o potreby domácnosti a o maloletú osobne viac ako žalobca. To však vyplynulo z ťažkého zdravotného stavu žalobcu. Žalovaná v konaní nepreukázala svoje tvrdenia, že žalobca sa nikdy nestaral o rodinu, o potreby v domácnosti, ani o maloletú dcéru, pričom všetku starostlivosť nechával na žalovanú a nikdy žalovanej nepomohol so starostlivosťou o domácnosť a o maloletú dcéru, keď to potrebovala. V konaní nebolo preukázané, aby sa jedna zo strán výraznejšie zaslúžila o nadobudnutie spoločných vecí, a preto pri rozhodovaní sa vychádzalo z toho, že sa strany rovnakou mierou zaslúžili o nadobudnutie spoločného majetku. Z vykonaného dokazovania bolo ďalej zistené, že žalobca v predmetnom byte býva, čo vyplýva z čestných prehlásení, tento byt je rekonštruovaný, bol bezbariérový upravený, a preto je potrebný pre zabezpečenie potrieb žalobcu, ktorý je osobou ťažko zdravotne postihnutou, pričom jeho zdravotný stav sa naďalej zhoršuje. Vzhľadom na súčasné okolnosti, keď žalovaná s dcérou bývajú v inom meste, nie je isté, či z ich strany bude byt do budúcnosti užívaný a žalobca je pritom osobou ťažko

zdravotne postihnutou, ktorá by potrebuje, je dôvodné prikázať byt do výlučného vlastníctva žalobcu v cene dohodnutej stranami sporu na 80.000 eur s povinnosťou nahradiť vyrovnávací podiel žalovanej.

10. Okrem toho, v prípade ak by byt bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalovanej, táto by musela vyplatiť žalobcovi vyrovnávací podiel vo výške 74.947,65 eur, čo by nepochybne spôsobilo úverové zaťaženie žalovanej a v žiadnom prípade by to nebolo v záujme maloletej. Otázne je tiež, či by žalovaná bola schopná žalobcu vyplatiť a to aj s prihliadnutím na priznané oslobodenie o súdnych poplatkov.

11. Ďalej bolo potrebné zaoberať sa výlučným vnosom žalobcu do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve odpredajom bytu v jeho výlučnom vlastníctve za sumu 37.200 eur. V zmysle ust. § 150 Občianskeho zákonníka, každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. V súlade s týmto ustanovením je treba v konaní vykonať realizáciu zápočtov, či už v prospech spoločného majetku, alebo v prospech samostatných majetkov manželov. Analogický prípad bol riešený rozsudkom Najvyššieho súdu ČR vydaným vo veci 22Cdo/2457/2004, v zmysle ktorého, ak jeden z manželov použil hodnotu členského podielu v stavebnom bytovom družstve, ktorý patril výlučne jemu, na získanie iného manželom už spoločného členského podielu v stavebnom bytovom družstve, má pri vyporiadaní BSM právo požadovať, aby mu bola zo spoločného majetku manželov táto hodnota uhradená. Hodnotu takéhoto vnosu je treba zásadne zisťovať ku dňu, kedy bol uskutočnený. Vnosom jedného z manželov do BSM je to, čo tento manžel vynaložil na spoločný majetok a čo má právo požadovať, aby mu zo spoločného majetku bolo uhradené. Výlučný členský podiel použitý na získanie iného družstevného bytu pre oboch účastníkov predstavuje tiež majetok, ktorý bol vložený z oddeleného majetku na spoločný majetok patriaci do BSM. Potom mala byť zistená hodnota takéhoto majetku vynaloženého jedným z manželov a čiastka, ktorú má druhý z manželov vyplatiť na vyrovnanie podielov, by mala byť zvýšená o polovicu tejto hodnoty. Hoci v prejednávanej veci sa nejedná o členský podiel, je všeobecne známe, že hodnota členského podielu je ekvivalentom trhovej hodnoty bytu. Z uvedeného dôvodu sa akceptovala námietka žalobcu o zohľadnení jeho výlučného vnosu, avšak po odpočítaní finančných prostriedkov vynaložených z majetku BSM v prospech výlučného majetku žalobcu tak, ako ich žalovaná listinnými dôkazmi preukázala. Išlo o investíciu v celkovej výške 589,48 eur, z ktorej bolo potrebné odpočítať polovicu podielu žalovanej, teda sumu 294,74 eur a o túto sumu znížiť výlučný vnos žalobcu na sumu 36.905,26 eur.

12. Ďalej bolo potrebné zohľadniť výlučné investície žalovanej na motorové vozidlo R. Q. v čiastke 7.341,57 eur redukovanej podľa návrhu právnej zástupkyne žalovanej na sumu 7.000 eur. Žalobca a žalovaná zaplatili za motorové vozidlo čiastku 15.640 eur. Z tejto sumy podiel žalovanej predstavuje 47 %. Aktuálna hodnota motorového vozidla bola 5.000 eur, a preto výlučný vnos 47 % zo sumy 2.500 eur predstavuje 1.175 eur.

13. Žalovaná tiež predložila listinný dôkaz, na základe ktorého navrhla zohľadniť jej výlučnú investíciu vo výške 2.519,42 eur do bytu v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Tieto finančné prostriedky získala zrušením životnej poisťky, čo relevantne aj preukázala.

14. Z hodnoty bytu 80.000 eur bolo potrebné odpočítať výlučný vnos žalobcu vo výške 36.905,26 eur. Výsledná suma 43.094,74 eur po vydelení dvoma predstavuje podiel každého z bývalých manželov vo výške 21.547,37 eur. K podielu žalovanej 21.547,37 eur bolo potrebné pripočítať jej výlučný vnos na osobnom motorovom vozidle 1.175 eur a výlučný vnos 2.519,42 eur, pričom výsledná suma predstavuje 25.241,79 eur, ktoré na vyrovnanie podielov má zaplatiť žalobca.

15. Strany konania počas manželstva si zobrali hypotekárny úver z V., a.s., ktorý bol v pôvodnom rozsudku vyčíslený v zostatkovej hodnote k 18.05.2017 vo výške 4.872 eur. Tento bol po rozvoде splácaný oboma stranami, pričom ako vyplýva z výpisov žalovaná uhradila od 29.05.2017 do 11.07.2018 spolu 15 splátok po 77,78 eur, teda čiastku v celkovej výške 1.166,70 eur. Ako vyplýva z potvrdenia zo dňa 14.10.2020, úver bol dňa 13.07.2018 vyplatený. Súd teda z polovice sumy 4.872 eur, t.j. zo sumy 2.436 eur odrátal sumu 1.166,70 eur a zvyšok sumy 1.269,30 eur bol zohľadnený odpočítaním z vyrovnávacieho podielu žalovanej. V dôsledku splatenia úveru v celom rozsahu nebolo potrebné rozhodnúť o jeho prikázaní jednej zo strán sporu.

16. Podľa potvrdenia zo dňa 12.10.2018 žalobca uhradil nedoplatok za byt, ktorý v roku 2018 predstavoval sumu 2.240,60 eur. Polovica z tejto čiastky predstavuje sumu 1.120,30 eur, pričom táto sa zohľadnila odpočítaním z vyrovnávacieho podielu žalovanej.

17. V pôvodnom rozsudku bolo vyporiadavané aj motorové vozidlo R. Q., kedy zostatková hodnota motorového vozidla v zmysle dohody strán bola 5.000 eur. Predmetné motorové vozidlo však neexistuje, keďže došlo k havárii a žalobca ho predal na súčiastky. Vozidlo tak nebolo možné prikázať do výlučného vlastníctva žalobcu, avšak k vyrovnávaciemu podielu, ktorý má vyplatiť žalovanej sa prirátala suma 2.500 eur predstavujúca polovicu zo sumy 5.000 eur, na ktorej sa strany dohodli pri vyporiadaní v pôvodnom rozsudku.

18. Vyrovnávací podiel predstavoval sumu 25.241,79 eur. Od tejto sumy bola odrátaná čiastka 1.269,30 eur a suma 1.120,30 eur tvoriaca polovicu sumy uhradenej žalobcom z titulu nedoplatku na byte. Vyrovnávací podiel tak predstavuje čiastku 22.852,19 eur, pričom k tejto sume bola pripočítaná suma 2.500 eur. Vyrovnávací podiel tak predstavuje 25.352,19 eur.

19. Pri vyporiadaní spoločného majetku sa uplatňuje základná zásada vyplývajúca z ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej podiely oboch manželov sú rovnaké. Súdna prax uznáva, že uplatnenie tejto zásady nie je bezpodmienečné a pripúšťa situácie, kedy je na mieste sa od tejto zásady odchyliť. Pri rozhodovaní o výške podielov a úvahe o rozdielnosti podielov treba vychádzať z hľadísk uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka, ktorými sú potreby maloletých detí, zásluhy o nadobudnutie a udržanie spoločného majetku, starostlivosť o rodinu, deti, obstarávanie spoločnej domácnosti. Ide o demonštratívny výpočet rozhodujúcich kritérií, a preto je nutné zohľadniť aj ďalšie relevantné okolnosti, medzi ktoré patria napríklad negatívne okolnosti v manželstve, ktorými môže byť napríklad ak jeden z manželov vôbec nepracuje alebo sa práci vyhýba, nevedenie spoločnej domácnosti a oddelenie hospodárenia manželov, gamblerstvo, používanie návykových látok, nevera jedného z manželov, príčiny rozvratu manželstva, alkoholizmus jedného z manželov, zavinené zadlžovanie BSM, úmyselné alebo nedbanlivostné konanie manžela, ktoré viedlo k zániku alebo k zničeniu vecí, problematika tzv. domáceho násillia, výkon trestu odňatia slobody a ďalšie okolnosti. Žalovaná navrhla disparitu podielov strán na spoločnom majetku 30 % ku 70 %. V danom prípade neboli zistené také okolnosti, ktoré by mali viesť k disparite podielov. V konaní nebolo preukázané, aby sa jedna zo strán výraznejšie zaslúžila o nadobudnutie spoločného majetku. Žalobca nepoprel, že žalovaná sa starala o potreby domácnosti a o maloletú osobne viac ako žalobca. To ale vyplynulo z ťažkého zdravotného stavu žalobcu. Uvedené ale nemôže zakladať disparitu podielov.

20. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 251 a § 255 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.

21. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedla, že žalovaná sa spolu s maloletou dcérou odsťahovala z V. do V., kde si našla prácu a maloletá tam od septembra 2019 navštevuje základnú školu. K tomuto kroku žalovaná pristúpila z dôvodu, že žalobca jej doručil písomnú výzvu na vypratanie bytu a to do 30 dní odo dňa jej doručenia. Pri posudzovaní otázok ochrany záujmu maloletého dieťaťa súd nijako neposúdil toto absolútne bezohľadné správanie žalobcu voči vlastnej maloletej dcére. Žalovaná teda musela urgentne riešiť bytovú otázku svoju i maloletej dcéry. Žalobca síce vo výzve priamo neuviedol, že sa má žalovaná vypratať aj s dcérou, avšak vzhľadom na to, že maloletá jej bola súdom zverená do osobnej starostlivosti a žalobca k nej nemá vytvorený prakticky žiaden citový vzťah, je zrejmé, že sa musela vysťahovať aj s dcérou, ktorú logicky nemohla ponechať samú v predmetnom byte. Bolo pritom v možnostiach žalobcu umožniť jej i dcére ostať bývať v byte za dohodnuté nájomné. So žalobcom sa však vôbec nedalo komunikovať. Akúkoľvek snahu žalovanej o uzavretie dohody o užívaní bytu odmietal. K uvedenej situácii došlo len preto, že súdy v predchádzajúcom štádiu súdneho konania nijako neposudzovali dôležité otázky vyporiadania BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka, vrátane zohľadnenia záujmov maloletej dcéry. Jediné o čo sa súd zaujímal bolo, či žalovaná v prípade, že jej predmetný byt prikáže do výlučného vlastníctva, bude schopná žalobcovi vyplatiť vyrovnací podiel. Žalovaná sa jednoznačne vyjadrila, že ak by jej súd prikázal do vlastníctva byt, mala by motiváciu vrátiť sa z V. do V., samozrejme ak by si tu našla prácu. Nemôže predsa riskovať, že ostane bez príjmu, ak má v starostlivosti maloleté dieťa. Vyjadrenie o tom, že by prípadne tento byt predala, žalovaná nevidí ako problematické. Aktuálne totiž s dcérou býva v nájme, za ktorý mesačne platí 400 eur, čo je vzhľadom na výšku jej príjmu značná suma. Ak by si dokázala napr. v V. zabezpečiť vlastné bývanie, na čo by

použila napr. aj finančné prostriedky z predaja predmetného bytu, bolo by to v záujme maloletej dcéry, ktorá by mala istotu, že budú bývať na jednom mieste, čo pri prenajatom byte nie je. Získaním bytu by žalovaná získala možnosť zabezpečiť pre seba i dcéru trvalé bývanie, čo nepochybne je v záujme maloletého dieťaťa.

22. Žalovaná sa o zabezpečovanie chodu spoločnej domácnosti, výchovu a starostlivosť o maloletú dcéru strán sporu počas trvania manželstva starala výlučne sama. Žalobca, najmä s ohľadom na svoj zdravotný stav, sám potreboval starostlivosť, nie ešte aby pomáhal v domácnosti. Pritom v odôvodnení rozhodnutia sa konštatuje, že žalobca nepoprel, aby žalovaná sa starala o potreby domácnosti a o maloletú osobne viac ako žalobca. V odôvodnení rozhodnutia je preto zjavný rozpor, ak samotný súd zdôvodnil, prečo sa žalovaná starala o domácnosť a rodinu sama, poukazujúc na nepriaznivý zdravotný stav žalobcu.

23. Pri rozhodovaní v prejednávanej veci sa naďalej vychádzalo z tvrdenia žalobcu, podľa ktorého titulom predaja jednoizbového bytu, ktorý nadobudol pred uzatvorením manželstva so žalovanou, mu patrila celá kúpna cena, t.j. výťažok z predaja bytu v sume 37.200 eur, ktorá bola následne použitá na kúpu väčšieho trojizbového bytu. Prvoinštančný súd pritom vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo 2457/2004. Výklad hmotnoprávných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý zvolil prvoinštančný súd je najmä s ohľadom na ním citovanú judikatúru v rozpore s výkladovými princípmi uvedenými v C.s.p. Súd prvej inštancie zjavne nenašiel také rozhodnutia najvyšších súdnych autorít pôsobiacich na území Slovenskej republiky, ktoré by skutkovo i právne zodpovedali okolnostiam prejednávanej veci. S ohľadom na existujúcu rozhodovaciu súdnu prax nemožno pod pojem najvyššia súdna autorita subsumovať rozhodnutia súdnych autorít pôsobiacich na území Českej republiky. V zmysle C.s.p., pokiaľ na prejednanú vec nemožno aplikovať existujúcu judikatúru najvyšších súdnych autorít, je súd povinný rozhodnúť spravodlivo.

24. Žalovaná vníma napadnutý rozsudok ako vrcholne nespravodlivý a jednostranný. Žalobcovi bol priznaný prakticky celý vnos vo výške 37.200 eur, pričom jej vnos bol redukovaný. K redukcii došlo z dôvodu, že jej finančné prostriedky boli vynaložené na hnuiteľné veci podliehajúce opotrebeniu. Súd prvej inštancie sa absolútne nezaoberal námietkami žalovanej ohľadne započítania vnosu žalobcu pochádzajúceho z príjmu z predaja jednoizbového bytu, ktorý nadobudol pred uzavretím manželstva so žalovanou. Podľa žalobcu predajom jednoizbového bytu v jeho výlučnom vlastníctve malo dôjsť k prostej premene veci na peniaze. Transformáciou majetku sa rozumie obyčajná premena bytu na peniaze, pričom musí platiť, že nepribudne žiaden majetok navyše. Inak povedané, žalobca dostane za byt toľko, koľko zaň dal keď ho nadobudol a to, o čo ho zhodnotil pred uzavretím manželstva. Žalobca jednoizbový byt nadobudol a pred manželstvom zhodnotil na sumu 4.700 eur a ten istý byt potom počas manželstva predal za 37.200 eur. Jeho prvotná investícia sa mu tak v konečnom dôsledku zhodnotila 7,9-násobne. Ak žalobca kúpil jednoizbový byt pred manželstvom v sume 4.700 eur vrátane dodatočných investícií vynaložených pred manželstvom, o transformáciu majetku v ponímaní ustálenej judikatúry by sa jednalo vtedy, ak by za túto cenu byt počas manželstva aj predal. To sa ale preukázateľne nestalo. Bolo preukázané, že po uzavretí manželstva boli v tomto byte urobené investície v celkovej výške 589,48 eur, čo samo o sebe nemohlo spôsobiť zásadnú zmenu v kúpnej cene, za ktorú ho žalobca počas manželstva predal. Suma výťažku kúpnej ceny za jednoizbový byt žalobcu prevyšujúca reálny vnos žalobcu predstavuje výnos (zisk) z tejto investície a teda patrí do BSM. Jedná sa totiž o príjem na strane žalobcu, ktorý dosiahol počas trvania manželstva z veci, ktorá patrila do jeho výlučného vlastníctva. Tento výklad je v súlade s konštantnou judikatúrou súdov, podľa ktorej výnosy, úžitky, úroky z vkladov a prírastky veci patriace jednému z manželov, patria do BSM.

25. Žalovaná zotráva na svojom návrhu na disparitu podielov manželov v pomere 30 % k 70 % v prospech žalovanej. Uvedený návrh odôvodňuje aj prihliadnutím na dobré mravy podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na rešpektovanie čo najlepšieho záujmu maloletej dcéry strán sporu. Toto hľadisko uplatnili všeobecné súdy v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12C 103/2016 iniciovanom žalovanou, v ktorom sa domáhala proti žalobcovi pomernej úhrady nákladov súvisiacich s užívaním bytu po tom, čo žalobca z tohto bytu odišiel bývať k svojim rodičom v decembri 2014. Súd žalobu zamietol dôvodiac tvrdením žalobcu, že z predmetného bytu odišiel v záujme ich maloletej dcéry, aby ju uchránil od hádok, ktoré medzi jej rodičmi prebiehali, resp. by boli prebiehali, ak by v predmetnom byte ostal bývať s nimi. Žalobca argument najlepšieho záujmu maloletej dcéry používa veľmi selektívne a účelovo. Žalobca sa nikdy nestaral o potreby spoločnej domácnosti maloletej dcéry a

podobne. Žalovaná počas manželstva ani nemala prehľad o príjme žalobcu, keďže obaja mala oddelené účty a hospodárili oddelene. Keďže však žili v spoločnej domácnosti, žalovaná sa samozrejme starala o všetkých jej členov, i o žalobcu, ktorý to opäť účelovo popiera.

26. Pokiaľ žalobca argumentuje svojim zhoršeným zdravotným stavom a postihnutím, tu je potrebné poznamenať, že pred rozvodom manželstva, v čase, keď ešte spolu žili v spoločnej domácnosti, jeho zdravotný stav nebol taký ako je teraz. Žalobca riadne pracoval a pracuje aj v súčasnosti. V prevažnej miere nebol odkázaný na cudziu pomoc. Preto jeho argument, že nepomáhal v domácnosti kvôli svojmu postihnutiu je opäť účelový. Ak by chcel, pomáhať mohol. Namiesto toho však po príchode z práce si ľahol na gauč a pozeral televíziu alebo spal. So všetkým čo bolo treba urobiť, či vybaviť na úradoch, čakal na žalovanú. Nebol schopný ani ostať s maloletou dcérou doma pár dní, keď bola chorá, aby sa prestriedali a nebola na OČR iba žalovaná, aby si udržala zamestnanie.

27. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

28. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

29. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

30. Ust. § 150 Občianskeho zákonníka upravuje zásady, z ktorých je treba vychádzať pri vyporiadaní BSM. Svojou formuláciou a demonštratívnym výpočtom hľadísk, ku ktorým sa má pri vyporiadaní prihliadať, umožňuje súdu podľa okolností konkrétneho prípadu zohľadniť rôzne skutočnosti, ktoré môžu ovplyvniť spôsob vyporiadania BSM. Ak v konaní o vyporiadanie BSM výjdu najavo rôzne skutočnosti odôvodňujúce prikázanie veci každému z bývalých manželov, je vecou úvahy súdu, aké riešenie zvolí a ktorému z bývalých manželov konkrétne vec z BSM prikáže. Táto úvaha súdu ale musí byť riadne odôvodnená, vychádzať z právne významných skutočností, ktoré vyšli najavo v konaní a nesmie byť zjavne neprimeraná. Vzhľadom na charakter hypotézy tejto právnej normy, pod záväznosťou zásad vyporiadania treba rozumieť povinnosť súdu v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo niektoré zo skutočností uvedených v predmetnom ustanovení nevzal do úvahy. Zákon pravda dáva súdu značnú mieru úvahy, ktoré zo skutočností a do akej miery zoberie do úvahy, súd ale musí riadne odôvodniť spôsob svojho rozhodnutia v tomto smere.

31. Jednou zo zásad, ktoré sa uplatňujú pri vyporiadaní BSM je zásada ochrany záujmov maloletých detí. Na uvedené hľadisko sa prihliada najmä pri určení, aká konkrétna časť majetku pripadne do výlučného majetku manžela, ktorý má maloleté deti vo svojej výchove. Toto hľadisko nie je samo o sebe dôvodom na zmenu rozsahu podielov bývalých manželov na zaniknutom BSM. Potreby maloletých detí treba posúdiť podľa povahy konkrétneho prípadu.

32. Potreby maloletých detí ako jedno zo zákonom preferovaných hľadísk pri vyporiadaní BSM súdom je síce neurčitým právnym pojmom, avšak súd je povinný aplikáciu a výklad tohto neurčitého právneho pojmu vo svetle skutkových okolností vo svojom rozhodnutí zdôvodniť. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Neurčité právne pojmy vyžadujú hodnotiace naplnenie. Pri aplikácii práva musí v procese výkladu dôjsť k zohľadneniu istých okolností skutkového stavu hodnotiacim prístupom interpreta.

33. V prejednávanvej veci, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalovaná spolu s maloletou dcérou v byte tvoriacom predmet sporu bývali do júna roku 2019. Od septembra roku 2019 maloletá dcéra žalovanej v V. navštevuje aj základnú školu. Byť v V. na ulici P. č. X žalovaná s dcérou dlhodobo už viac ako 2,5 roka neužíva a jeho užívateľom je žalobca. Žalobca pritom inú možnosť bývania nemá.

34. Pokiaľ ide o byt samotný, tento bol rekonštruovaný a bezbariérový upravený práve z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu žalobcu. Už v posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V.

zo dňa 09.10.2007 (č.l. 19 až 21 spisu) je konštatovaná miera funkčnej poruchy žalobcu na 60 %. Žalobca sa už v tom čase považoval za občana s ťažkým zdravotným postihnutím a patril mu preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom bez časového obmedzenia. Podľa tohto posudku žalobca má narušenú pohybovú schopnosť v dôsledku zdravotného postihnutia a pohyboval sa za pomoci dvoch francúzskych bariel, pričom k preprave nedokázal využívať prostriedky verejnej hromadnej dopravy. V oblasti nevyhnutných životných úkonov a prác v domácnosti mal obmedzenú schopnosť vykonávať nevyhnutné životné úkony a práce v domácnosti a potreboval pomoc inej osoby pri nakupovaní, upratovaní, príprave jedla, praní, žehlení, osobnej a ostatnej bielizne, pričom pomoc mu zabezpečovali rodinní príslušníci. V súčasnosti sa zdravotný stav žalobcu zhoršil. Na pojednávaní konanom dňa 02.10.2020 bolo súdu na nahliadnutie predložené rozhodnutie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 24.08.2020, podľa ktorého miera funkčnej poruchy u žalobcu je 90 %. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne o invalidite zo dňa 08.10.2020, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobcu je nad 70 %.

35. Vzhľadom na vyššie uvedený nepriaznivý zdravotný stav žalobcu je nepochybné, že tento vzhľadom na svoje ťažké zdravotné postihnutie nemohol objektívne zabezpečiť starostlivosť o domácnosť a maloleté dieťa v takom rozsahu ako žalovaná. Záver, podľa ktorého sa žalovaná o potreby domácnosti a maloletú osobne starala viac ako žalobca, má preto oporu vo vykonanom dokazovaní.

36. Čo sa týka tvrdenia žalovanej, podľa ktorého žalobca sa nikdy nestaral o rodinu, potreby v domácnosti a maloletú dcéru, toto žalovaná ničím právne významným nepreukázala. Práve naopak, z konania žalobcu záujem o rodinu a maloleté dieťa je evidentný. Bol to práve žalobca, ktorý za účelom dôstojného bývania svojej rodiny odpredal svoj jednoizbový byt nadobudnutý ešte pred uzatvorením manželstva, pričom kúpnu cenu za odpredaj tohto bytu použil na nákup trojizbového bytu umožňujúceho žalobcovi a jeho rodine dôstojnejšie bývanie.

37. Čo sa týka výzvy na vypratanie nehnuteľnosti zo dňa 06.02.2019 (č.l. 12 a 13 spisu), ňou bola žalovaná vyzvaná na vypratanie bytu v lehote do 30 dní odo dňa doručenia výzvy pod hrozbou podania žaloby na vypratanie nehnuteľnosti. V stanovenej lehote sa žalovaná z bytu nevypratala a byt užívala až do júna roku 2019, kedy sa odsťahovala do V., kde si našla trvalé zamestnanie. Z výzvy zo dňa 06.02.2019 vôbec nevyplýva, aby žalobca nezákonným spôsobom nútil žalovanú k vystaňovaniu sa z bytu. Upozornenie žalovanej na možnosť podania žaloby na vypratanie nehnuteľnosti sa za neprípustný nátlak považovať nedá. V tomto smere je potrebné poukázať aj na predžalobnú výzvu zo dňa 03.07.2018 (č.l. 199 spisu 15C 359/2014), v ktorej bola žalovaná požiadaná o vystaňovanie sa z bytu, ak v lehote 7 dní odo dňa doručenia výzvy neoznámí návrh riešenia v súvislosti s otázkou bývania v byte. K vystaňovaniu sa žalovanej teda došlo až po uplynutí skoro jedného roka od predžalobnej výzvy zo dňa 03.07.2018. Žalobca tak skoro jeden rok vôbec nebránil žalovanej a maloletej dcére strán sporu sporný byt užívať.

38. Vychádzajúc z uvedeného skutočným dôvodom odsťahovania sa žalovanej z bytu bolo nájdenie si trvalého zamestnania a nie správanie sa žalobcu.

39. Právne bezvýznamný je poukaz žalovanej na rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 08.03.2019 č.k. 12C 103/2016-224, ktorým bola zamietnutá žaloba žalovanej proti žalobcovi o zaplatenie sumy 981,46 eur z titulu bezdôvodného obohatenia. Dôvodom zamietnutia žaloby žalovanej bolo to, že žalobca nemôže byť zaťažený týmito nákladmi práve v súvislosti s jeho postojom, ktorým uprednostnil záujmy maloletého dieťaťa a opustil spoločnú domácnosť, nakoľko nechcel, aby dieťa bolo vychovávané v byte, kde by bolo svedkom konfliktných situácií medzi rodičmi.

40. Vo veci nie je možné odchýliť sa od princípu parity pri vypořiadaní BSM. Tento princíp vychádza zo základnej zásady upravenej v ust. § 150 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri vypořiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Dôvody pre uplatnenie disparity podielov manželov v pomere 30 % k 70 % v prospech žalovanej zistené neboli. Aj keď žalobca v menšej miere zabezpečoval starostlivosť o domácnosť a maloleté dieťa, uvedené bolo dôsledkom jeho nepriaznivého zdravotného stavu. Tento nepriaznivý zdravotný stav žalobcu preto nemôže byť okolnosťou umožňujúcou zníženie jeho podielu najmä za situácie, ak žalobca sa významnou mierou pričínal o nadobudnutie bytu a počas celého trvania manželstva napriek ťažkému zdravotnému

postihnutiu riadne pracoval a okrem invalidného dôchodku poberal príjem zo zamestnania. Z týchto príjmov sa uspokojovali i náklady súvisiace s užívaním bytu a vedením spoločnej domácnosti.

41. Nesprávnym je i stanovisko žalovanej, podľa ktorého suma prevyšujúca reálnu investíciu vynaloženú žalobcom na nadobudnutie jednoizbového bytu pred uzavretím manželstva nie je jeho výlučným vnosom do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale je spoločným majetkom strán sporu. Príjem z predaja veci patriacej do výlučného vlastníctva žalobcu bez ohľadom na to, za akú cenu bola nadobudnutá, patrí do výlučného vlastníctva tejto strany sporu. Kúpna cena je len hodnotovým ekvivalentom veci tvoriacej predmet kúpnej zmluvy vyjadreným v peniazoch, v dôsledku čoho nemôže tvoriť príjem patriaci do BSM.

42. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

43. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešný žalobca náhradu trov tohto štádia konania nežiadal priznať.

44. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).